

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและแบบวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ตัวแปรที่ศึกษา คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากร

ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับประถมศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 615 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการคัดเลือกและสุ่มตัวอย่างจากประชากรในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ รวม 34 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 22 โรงเรียน จำนวน 141 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ 12 โรงเรียน จำนวน 474 คน รวมทั้งหมด 615 คน สุ่มตัวอย่างตามตารางเจอร์จี่และมอร์แกน ได้ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 103 คน และข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 214 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย จึงได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 317 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง
	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู	จำนวนครู
เล็ก	22	141	103
ใหญ่	12	474	214
รวม	34	615	317

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยจูงใจ - คำจูง เป็นคำถามแบบ 5 ตัวเลือก

ตอนที่ 3 แบบวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เป็นคำถามแบบ 5 ตัวเลือก

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด 2 ชนิด คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้แนวคิดทฤษฎีจูงใจ-คำจูง ของเฟรดเดอริก เฮอร์เบอร์ค (Frederick Herzberg , 1959) และ แบบวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้แนวคิดทฤษฎีของเฮร์แมน (Hermans ,1970 : 354) มีลักษณะมาตราวัดของลิเคอร์ท (Likert Type Scales) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 2 ชนิดในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1.1 ศึกษาระเบียบวิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษารายละเอียดของข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยจากบทความและงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย

1.3 ศึกษาหลักการและวิธีการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเฉพาะหลักการและขั้นตอนวิธีการสร้างเครื่องมือชนิดต่าง ๆ

2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

2.1 นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามลงในแบบประเมินความสอดคล้อง แล้วนำผลมาประเมินหาค่าความสอดคล้องเป็นรายข้อพิจารณาตามเกณฑ์ โดยข้อที่มีค่าความสอดคล้องมากกว่า .50 ถือว่าใช้ได้ ส่วนข้อที่ค่าความสอดคล้องต่ำกว่า .50 ก็นำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 นำเครื่องมือวิจัยไปใช้ทดลองกับข้าราชการครูที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนวัดป่าเกิด และโรงเรียนวัดใหญ่ แห่งละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน

2.3 นำผลที่ได้ไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α coefficient) ของครอนบาช (cronbarch) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปการคำนวณได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยจิตใจ-คำจูน เท่ากับ .96 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเท่ากับ .94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. วางแผนดำเนินการวิจัยโดยจัดทำตารางการดำเนินการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการวิจัยให้ถูกต้องและครบกระบวนการวิจัยในครั้งนี้

2. นำหนังสือแนะนำตัวโดยขอความร่วมมือในการวิจัยจากโครงการบัณฑิตศึกษาให้ทำหนังสือติดต่อไปยัง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้วิจัยใช้เป็นกลุ่มประชากรตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตเข้าไปดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามวันเวลาที่วางแผนไว้ในตารางโดยผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยไปให้กับข้าราชการครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน การเก็บข้อมูลใช้ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2548 ถึงวันที่ 25 มีนาคม 2548 รวมเวลา 18 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีสถิติเชิงสำรวจโดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปหาความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยปัจจัยจูงใจ-ค้ำจุนและแบบวัดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	น้อยที่สุด
	1.51 – 2.50	หมายถึง	น้อย
	2.51 – 3.50	หมายถึง	ปานกลาง
	3.51 – 4.50	หมายถึง	มาก
	4.51 – 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

(ชุตินา ชวนะเวสสกุล. 2546 : 39 – 40)

3. ทดสอบสมมติฐานข้อ 1 – 2 โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยจูงใจ-ค้ำจุน และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่โดยทดสอบค่าที (t-test) เป็นรายด้าน

4. ทดสอบสมมติฐานโดยการหาค่าสหสัมพันธ์โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (pearson product – moment correlation coefficient) เป็นรายด้าน

5. สถิติที่ใช้การคำนวณครั้งนี้ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}}$$

2. ค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum x = \text{ผลรวมของคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนคนทั้งหมด}$$

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S = \sqrt{\frac{\sum x^2 - NX^2}{N-1}}$$

S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละคน

N = จำนวนคนทั้งหมด

$\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ย

4. การทดสอบค่า t (t-test)

$$t = \frac{x_1 - x_2}{\sqrt{s_p^2 \left(\frac{1}{n} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$s_p^2 = \frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{(n_1 - 1) + n_2 - 1}$$

df(v) = $n_1 + n_2 - 2$

$\bar{x}_1, \bar{x}_2$ = มัชฌิมเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

s_p^2 = ความแปรปรวน

s_1^2, s_2^2 = ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

df(v) = ชั้นความเป็นอิสระ

5. การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา

(α Coefficient) ของครอนบาช (William A. Mehrens and Irvin J. Lehmann, 1975 : 47)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

- n = จำนวนข้อสอบ
 s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_x^2 = ความแปรปรวนของผู้รับการทดสอบทั้งหมด

6. การคำนวณโดยใช้สูตร การหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - moment correlation coefficient)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{(N \sum x^2 - (\sum x)^2)(N \sum y^2 - (\sum y)^2)}}$$

- r_{xy} = สัมประสิทธิ์ความเที่ยงระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ (x) กับ (y)
 $\sum x \sum y$ = ผลรวมที่วัดได้จาก x และ y ตามลำดับ
 $\sum xy$ = ผลรวมของผลคูณระหว่าง x และ y
 $\sum x^2, \sum y^2$ = ผลรวมกำลังสองของข้อมูลจาก x และ y
 N = จำนวนคน